

ת"פ 1508/12 - מדינת ישראל נגד חביב רביבו

בית משפט השלום באילת

08 ינואר 2014

ת"פ 1508-12 מדינת ישראל נ' רביבו

1608/12

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:
נגד
הנאשם:
מדינת ישראל
חביב רביבו

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אלפסי

הנאשם וב"כ - עו"ד סוזי שלו

גזר דין

האישומים וההרשעה

1. ביום 9.9.2012 הורשע הנאשם על יסוד הודאתו באמור בכתב אישום מתוקן, בעבירות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") והחזקת סכין למטרה לא כשרה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין.

כפי המתואר בכתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים התארכה גב' גבריאל שיר אשכנזי (להלן: "**המתלוננת**") בדירת חברים באילת, שם התגורר גם קטין. במהלך הביקור באילת יצאו לבילוי משותף המתלוננת, חברתה, הנאשם וגל בן לולו, שהינו קרובו ושותפו לדירה של הנאשם (להלן: "**בן לולו**"). המתלוננת היתה אף בקשר אינטימי עם הנאשם.

לאחר מכן, המתלוננת ניתקה את הקשר עם הנאשם. ביום 18.8.2012 בשעה 4:09, שלח הנאשם מסרון למתלוננת, בזו הלשון: "ירושלים עיר גדולה, והשכונות קטנות אז הכל בסדר עכשיו יש לידך ילדים אז את מרשה לעצמך לדבר לא אכפת לי בירושלים שהיית בסטלה או שלקחו לך את הפלאפון את ילדה מתה מתה זה אומר דם זה אומר מכות זה אומר קללות אני יעלה אליך לסנהדריה להשים אבן תקחי את זה איך שאת רוצה אני ביום ראשון בירושלים". בדרך זו, כך נטען, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה בגופה וזאת בכוונה להפחידה ולעורר

הקטין שהתגורר בדירה בה התארכה המתלוננת שמע ממנה את האמור לעיל והתקשר לנאשם ובהמשך לכך התקשר הנאשם לאותו הקטין, מספר שיחות במהלכם איים הנאשם על הקטין בפגיעה בגופו בכך שאמר לו: "אני ידקור אותך אני אזיין אותך". הנאשם הוסיף ואמר לו כי הוא וחבר שלו עם סכינים ובכוונתם לדקור אותו ואת חבריו ואף ציין שהוא היה בכלא, תוך שהוא ברר את מקומו והגיע עם בן לולו אל סמוך לביתו של הקטין. המשטרה הוזמנה למקום ותפסה את הנאשם ובן לולו בסמוך לשעה 4:50 כשהנאשם אוחז סכין בידו מבלי שהוכיח שהדבר נעשה למטרה כשרה.

טיעוני הצדדים לעונש

2. ב"כ המאשימה, עו"ד שחר עידן, עתר למתחם ענישה שבין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל וביקש להשית על הנאשם עונש ברף הגבוה של המתחם, להפעיל את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו במצטבר, להשית מאסר מותנה ארוך ומרתיע, להשית קנס ולהפעיל את ההתחייבות הכספית התלויה כנגד הנאשם בגין הליך קודם.

ב"כ המאשימה עמד על חומרת העבירות שביצע הנאשם בנסיבות המתוארות בכתב האישום. נטען כי מדובר באירוע מתמשך במהלכו איים הנאשם על המתלוננת וחברה הקטין. תוכן האיומים היה חמור והנאשם החל במימושם שעה שביקש לפגוש את הקטין כשהוא מצויד בסכין. המאשימה הציגה צילום של הסכין המדוברת (ת/1).

ב"כ המאשימה הדגיש כי אך 4 חודשים עובר לאירוע כתב האישום הוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה בגין עבירת איומים ולא היה בכך כדי למנוע ממנו לשוב ולאיים על המתלוננת וחברה ואף עמד לממש איומיו באמצעות סכין אותה אחז. מכאן הדגיש התובע את החשיבות להטיל ענישה שיהא בה כדי להרתיע את הנאשם ואחרים כמותו.

ב"כ המאשימה ציין את גילו הצעיר של הנאשם, עברו הפלילי והתרשמות שירות המבחן מאופיו הנגרר והחלש, אך עם זאת טען כי הנאשם סיגל לעצמו דפוסי התנהגות עבריינים והוא מתקשה לווסת את דחפיו האלימים. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בעמדת המאשימה לעניין העונש.

3. ב"כ הנאשם, עו"ד סוזי שלו, ביקשה להסתפק בענישה על דרך מאסר מותנה וצו מבחן וככל שיושת עליו מאסר, לאפשר ריצויו בדרך של עבודות שירות. לשיטתה, מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה נע בין חודשיים לבין 6 חודשי מאסר לריצויו בעבודות שירות. הסנגורית הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נטען כי המדובר באירוע אחד קצר יחסית וכי עניינו של הנאשם שונה מעניינם של אחרים המתהלכים כדרך הכלל עם סכין בכיסם. ב"כ הנאשם לא הקלה ראש בחומרת המעשים, אך טענה כי לא נעשה שימוש בסכין ואף לא הייתה כוונה כזו. נמסר כי בנסיבות המקרה דנא, האירועים לא היו בשליטתו של הנאשם ומעשיו לא היו מתוכננים. נטען כי הנאשם יצא לביוליו בעיר עם המתלוננת וחברים נוספים, שתה אלכוהול וקיים קשר אינטימי מרצון עם המתלוננת. לאחר מכן, חבר של המתלוננת התקשר לנאשם והתעמת עמו בטלפון והשיח כלל קללות ואיומים הדדיים. נטען כי המתלונן הזמין את הנאשם להתעמת עמו. הנאשם נענה להצעה, הגיע למקום במונית, אך עזב משנוכח לראות את אותו אדם מוקף בקבוצת צעירים. לטענת הסנגורית המתלונן לא הרפה והפציר בנאשם שיבוא להתעמת עמו והנאשם מצידו סבר שאין הוא יכול להתחמק מעימות ולכן הצטייד בסכין מטבח כדי להגן על עצמו, אלא שהמתלונן הזעיק את המשטרה וכך נתפס הנאשם כשבידו סכין שנועדה, כך נטען, להגנתו העצמית בלבד. נטען כי הנאשם היה שיכור ולא היה מודע לחומרת דבריו ולא תכנן את מעשיו.

הסנגורית הדגישה את גילו הצעיר של הנאשם, הפנתה לתוכן תסקיר שירות המבחן ולהמלצותיו וביקשה להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל בשל ההשלכות הכרוכות בכך ולכן ביקשה גם להאריך את משך תקופת המאסר המותנה שנגזר על הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנתה אף היא לפסיקה בתמיכה לעמדתה.

4. הנאשם עצמו הביע חרטה על מעשיו ואמר שהיה במקום הלא נכון בזמן הלא נכון.

דין ומסקנות

5. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות, במידת הפגיעה בערכים אלו, במדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירות אלו ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, לרבות מידת אשמו של הנאשם, כמפורט בסעיף 40 לחוק העונשין (סעיף 40 לחוק העונשין);

לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40 לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם (סעיף 40 לחוק העונשין), בצורך בהרתעת

הרבים (סעיף 40 לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות לביצוע העבירות (סעיף 40 לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.7.13); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.7.13); ע"פ 1323/13 חסן נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.6.13)].

6. הנאשם הורשע כאמור בעבירת איומים ועבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי משהורשע נאשם במספר עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע. במקרה דנא, נוכח המסכת העובדתית שבה הורשע הנאשם, סבורני כי מדובר במסכת עבירות המגבשת אירוע אחד מתמשך, שיש לקבוע לגביו מתחם עונש אחד, ודרך זו תביא להלימה בענישה, כפי שציווה המחוקק בתיקון 113. מסקנתי בקשר לכך נשענת בין השאר על העובדה כי מדובר ברצף מעשים קשורים זה לזה ומופנים כלפי המתלוננת וחברה הקטין בפרק זמן קצר. אי לכך, אקבע מתחם ענישה לאירוע בכללותו, בהתאם לסעיפים 40ג(א) ו-40ג(א) לחוק העונשין. למותר לציין כי המתחם הכולל שייקבע, צריך ליתן ביטוי לרצף המעשים, ריבויים, משכם, תדירותם, לפגיעה שגרמו וליתר הנתונים הרלוונטיים עת קובע בית המשפט את מתחם העונש ההולם.

קביעת מתחם הענישה ההולם

7. מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו יתחשב בית משפט בשלושת אלה: ראשית, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; שנית, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; שלישית, במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.8.2013)). אעמוד להלן על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

הערכים החברתיים שנפגעו

8. **הערכים החברתיים** אשר נפגעו בביצוע עבירת האיומים הינם הזכות לשלום הציבור והזכות לשלוות נפשו, ביטחונם וחירות פעולתם של הפרט(ר) רע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 96; בע"פ 103/88 **ליכטמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 373).

באשר לעבירה של החזקת סכין שלא כדין, הרי שזו נועדה לסייע במיגור התופעה השלילית שהביאה עמה "תרבות הסכינאות" (ר' רע"פ 7484/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.12.2009)), ולהקדים תרופה לתופעת השימוש בסכין. תכלית העבירה הינה למנוע מראש את הסיכונים אשר עלולים להתרחש עקב שימוש פסול בסכין, ובפרט פגיעה בזולת. מדובר בסטנדרטים של התנהגות שנועדו להגן על גופו, על רכושו ועל כבודו של כל פרט בציבור מפני תופעת הסכינאות. סכין היא פתח להתנהלות אלימה ומסוכנת, הן לנושא הסכין והן לסביבתו, ואין

צריך להרחיק לכת כדי להיווכח בתוצאות החמורות של שימוש בסכין ליישוב סכסוכים. מטרת האיסור למנוע מצבים בהם, מריבה מילולית הופכת אך מהר לפגיעה בגוף ובנפש, כפי שענינו רואות חדשות לבקרים, כיום יותר מבעבר (ר' ע"פ 6720/04 **מדינת ישראל נ' עסאם זחאיקה** (ניתן ביום 3.11.2004); ע"פ 86/04 **אבי כנפו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 10.6.2004); ע"פ 9133/04 **גורדון נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.12.04)).

9. בחינת **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** מובילה למסקנה כי הנאשם במעשיו פגע משמעותית בערכים המוגנים. הנאשם איים על המתלוננת שיגרום לה לכאב, שפיכת דמה וגרימת מותה. גם האיומים שהפנה הנאשם כלפי חברה של המתלוננת היו במרום חומרתם כאשר אמר לו שבכוונתו לדקור אותו ולאחר מכן הצטייד בסכין אימתנית שלהבה באורך של כ-16 ס"מ והגיע לתחום ביתו של הקטין ובכך רמס את אותם ערכים מוגנים.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

10. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, ראוי לציין כי התמונה העולה היא של התנהגות מאיימת ומטילת מורא מצד הנאשם כלפי המתלוננת וחברה, הן בשל לשון האיומים הקשה והחמורה לפגוע בחייהם והן בשל הגעת הנאשם לביתו של אותו חבר כשסכין באמתחתו לצורך מימוש איומיו. בכך יש כדי להצביע על אופי אלים ומסוכנות ממשית ומיידית. דומה כי לביצוע עבירות האיומים קדם תכנון מקדים, שכן האיומים שהפנה הנאשם למתלוננת נעשו בכתב באמצעות מסרונים לטלפון הנייד, כך שאין המדובר באמירה ספונטנית לא מתוכננת. כך גם לגבי האיומים שהפנה הנאשם כלפי אותו קטין, שהרי הנאשם לא הסתפק באמירת הדברים אלא הצטייד מראש בסכין שאורך להבה כ-16 ס"מ, לקח מונית, כך כדברי באת כוחו, והגיע למקום מגוריו של אותו קטין כדי לממש את איומיו כלפיו. בהתאם לכתב האישום, הנאשם הגיע למקום עם בן לולו. נסיבות אלה מצביעות על נחישות ורצון מצד הנאשם לחתירה למגע אלים כדי לפגוע באותו קטין באמצעות הסכין. מדובר במקרה ברף חומרה גבוהה, שכן אין המדובר אך בנאשם שאיים, אלא בנאשם שפעל בנחישות להוציא מכח אל הפועל את איומיו ולשם כך החזיק בסכין מתוך מטרה ברורה לפגוע באדם אליו הפנה את איומיו, כך שאין מדובר בהחזקת סכין שלא כדין בעלמא, אלא בהחזקת סכין המכוונת כלפי מטרה ברורה ומוחשית. המרחק בין הסכין שהייתה ברשות הנאשם לבין השימוש בה היה קצר ביותר ודומה כי בדרך נס, אודות להימצאותם של כוחות משטרת ישראל במקום, הסתיים האירוע המתואר בכתב האישום ללא שפיכות דמים. הנזק שנגרם מביצוע העבירות של הנאשם התבטא בהטלת אימה, חרדה ופחד על המתלוננת וחברה. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות היה מרכזי ועיקרי והוא יכל להבין את הפסול שבמעשיו ולהימנע מהם נוכח שליטתו במהלכיו לכל אורך הדרך. לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם ובכל עת הוא יכל לחדול ממעשיו, מבלי שעשה זאת. יתר על כן, אף אם נשמעו דברי התגרות מצד אותו קטין כלפי הנאשם ואף אם התנהל ביניהם ויכוח, כטענת הסנגורית מבלי שהונחה כל תשתית עובדתית להוכחת הדברים, הרי שאין בכך כדי לספק טעם ראוי לביצוע מעשיו האלימים של הנאשם. לא נשמעה טענה לעניין מצוקתו הנפשית של הנאשם והוא אינו קרוב לסייג אחריות פלילית.

11. בבחינת **מדיניות הענישה הנהוגה** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, החל ממאסר על תנאי וכלה במאסרים בפועל לתקופות של ממש, כאשר כל מקרה ומקרה ונסיבותיו.

באשר לענישה בעבירה של אימים, אפנה לפסקי הדין הבאים:

א. ברע"פ 9704/06 **גרמן סלונים נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.11.2006) דחה בית משפט העליון בר"ע והותיר על כנו את העונש שהוטל נאשם שהורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת אימים, בכך שאיים על חברתו לחיים כי יהרוג אותה. על הנאשם הוטלו **6 חודשי מאסר בפועל** ו-10 חודשים מאסר על תנאי. מאסר מותנה בן 6 חודשים הופעל חלקית במצטבר כך שתקופת המאסר הכוללת הועמדה על 9 חודשי מאסרהתחייבות להימנע מביצוע עבירות אלימות ואימים.

ב. בת"פ (אילת) 1341-09 **מדינת ישראל נ' שורדקר** (ניתן ביום 1.2.2010) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של אימים, בכך שאיים על פרודתו בפגיעה בגופה וברכושה והוטלו **6 חודשי מאסר על תנאי** והתחייבות.

ג. בת"פ (שלום חיפה) 5922-06-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (ניתן ביום 11.7.2012) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בגין אימים, בכך שבשני מועדים איים בפגיעה בגופה ובחייה של המתלוננת. על הנאשם הוטלו **5 חודשי מאסר בפועל**; הופעל מאסר מותנה למשך 12 חודשים, מתוכם 3 חודשים בחופף, כך שסך הכל הוטל מאסר בפועל בן 14 חודשים; ומאסר על תנאי למשך 9 חודשים.

ד. בת"פ (רחובות) 1467-09 **מדינת ישראל נ' אינו אייל** (ניתן ביום 18.1.2010) הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בביצוע שתי עבירות אימים לפגיעה בחייה של חברתו לשעבר. על הנאשם הוטלו **7 חודשי מאסר על תנאי** והתחייבות.

ה. בת"פ (עכו) 21596-08-11 **מדינת ישראל נ' ירון סננס** (ניתן ביום 21.5.2012), הורשע הנאשם בעבירת אימים לפגיעה בחייה של המתלוננת. על הנאשם הוטלו, במסגרת הסדר טיעון, **3 חודשי מאסר על תנאי** ופיצוי כספי.

ו. בת"פ (שלום כ"ס) 41196-05-10 **מדינת ישראל נ' משה גידו** (ניתן ביום 15.7.2012), הורשע נאשם בעל עבר פלילי, על סמך הודאתו, בעבירת אימים לפגיעה בחייו של המתלונן, בעקבות ויכוח על חנייה. על הנאשם הוטלו **8 חודשי מאסר על תנאי**, קנס ופיצוי.

ז. בת"פ (שלום ב"ש) 27575-04-11 **מדינת ישראל נ' שמשון** (ניתן ביום 29.6.2011) הורשע הנאשם בשתי עבירות של איומים ובעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, ונגזרו עליו 6 חודשי מאסר בפועל, יחד עם הפעלת מאסר מותנה, **סה"כ 9 חודשים**, מאסר מותנה ופסילת רישיון.

ח. בת"פ (כ"ס) 40183-01-10 **מדינת ישראל נ' ביטון** (ניתן ביום 6.7.2011) הורשע הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של איומים ושל החזקת סם לצריכה עצמית, ונגזרו עליו **6 חודשי מאסר בפועל** ומאסר מותנה.

ט. בת"פ (שלום ב"ש) 10/09 **מדינת ישראל נ' רוזין** (ניתן ביום 11.2.2010) הורשע הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות איומים, ונגזרו עליו 4 חודשי מאסר, יחד עם הפעלת מאסר מותנה, **סה"כ 6 חודשים בפועל** לריצוי בדרך של עבודות שירות ומאסר מותנה.

באשר לענישה בעבירה של החזקת סכין שלא כדון, אפנה לפסקי הדין הבאים:

י. ברע"פ 2932/08 **מרגאן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.6.2008) דחה בית המשפט העליון בר"ע על עונש של **חודשיים מאסר בפועל** ומאסר מותנה שהושת על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירה של החזקת סכין, וזאת למרות תסקיר חיובי.

יא. ברע"פ 9400/08 **מועתז מוחמד מועטי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.11.2008) דחה בית המשפט העליון בר"ע על עונש של **חודשיים מאסר בפועל** ומאסר מותנה שהושת על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירה של החזקת סכין, וזאת למרות תסקיר חיובי.

יב. ברע"פ 10033/08 **שירזי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.11.2008) דחה בית המשפט העליון בר"ע שהגיש נאשם, בעל עבר מכביד, שהורשע על יסוד הודאתו בהחזקת סכין שלא למטרה כשרה, במסגרת הסדר טיעון והושתו עליו **שישה חודשי מאסר וקנס** בסך 1,000 ₪. בית-משפט השלום אישר את הסדר הטיעון לאור קשיים ראייתיים, אך קבע כי שיעור הקנס המוסכם חורג לקולא מרמת הענישה הראויה, ועל כן העמידו על סך של 10,000 ₪ הנאשם ערער כנגד הקנס בפני בית-המשפט המחוזי, אולם לא נמצא מקום לשנות מן העונש.

יג. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 9095-02-11 **מסארוה בן מוחמד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.5.2011) נדחה ערעור הנאשם על חומרת העונש שהוטל על הנאשם - 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס, שהשית בית המשפט השלום בכפר סבא, בעקבות הרשעת הנאשם, בעל עבר פלילי ישן, שהורשע על יסוד הודאתו בחזקת סכין בעלת להבה של כ-16 ס"מ ברכבו.

יד. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 32376-12-09 **שביטה בן פחר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 9.2.2010) התקבל חלקית ערעור כלפי חומרת העונש - 12 חודשי מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי- שהושט על הנאשם, בעל עבר פלילי, בעקבות הרשעתו על יסוד הודאתו בהחזקת סכין יפנית סגורה. בית המשפט המחוזי קבע כי הנאשם ירצה **8 חודשי מאסר בפועל**.

טו. ברע"פ 4200/12 **אבו זניד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 27.6.2012) דחה בית המשפט העליון בר"ע שהגיש נאשם, ללא עבר פלילי, שהורשע בביצוע עבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה. בית משפט השלום אימץ את המלצת שירות המבחן והחליט במסגרת "הסדר טווח" להימנע מהרשעת הנאשם והטיל עליו **180 שעות לתועלת הציבור**. הערעור שהוגש על ידי המדינה התקבל ובית המשפט המחוזי **הרשיע את הנאשם** בעבירת נשיאת סכין.

טז. בע"פ 8267-08-11 (מחוזי חיפה) **סאלח סואעד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.9.2011) דחה בית המשפט המחוזי ערערו שהגיש נאשם, ללא עבר פלילי, שהורשע בהחזקת סכין שלא למטרה כשרה והושת עליו עונש של **מאסר בפועל למשך חודשיים** ומאסר מותנה.

יז. בע"פ 3727-12-08 (מחוזי חיפה) **בנימין איפראימוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.3.2009) הקל בית המשפט המחוזי על עונשו של נאשם, שהורשע בהחזקת סכין שלא למטרה כשרה וקבע כי **6 חודשי מאסר בפועל** שהושתו עליו בבית המשפט השלום, ירוצו בדרך של עבודות שירות.

באשר לענישה במקרים בהם הורשע נאשם בעבירות איומים והחזקת סכין שלא כדין, אפנה לפסקי הדין הבאים:

יח. ברע"פ 5998/09 **שמאיב נ. מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.11.2009) דחה בית המשפט העליון בר"ע שהגיש נאשם, נעדר עבר פלילי משמעותי, אשר הגיע לחנות מכולת השייכת למתלונן ואיים עליו באמצעות סכין גדולה כי ירצח אותו ויגרום נזק למוצרים בחנות. כך אושר פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר הקל בעונש וקבע עונש של **8 חודשי מאסר בפועל** ומאסר מותנה.

יט. בת"פ (שלום ת"א) 9137/08 **מדינת ישראל נ' ליהי שבתאי** (ניתן ביום 18.1.2010) הורשעה הנאשמת, על יסוד הודאתה בעבירות החזקת סכין ואיומים בכך שעל רקע ריב עם המתלוננת, איימה עליה באמצעות סכין באומרה שתדקור אותה. על הנאשמת, ללא עבר פלילי, הוטלו **9 חודשי מאסר על תנאי** על החזקת סכין, 4 חודשי מאסר על תנאי על איומים וקנס כספי.

כ. בת"פ (ראשון לציון) 4126/09 **מדינת ישראל נ' ביילין אסרסי** (ניתן ביום 3.1.2010) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בחזקת סכין ואיומים, בכך שהחזיק שני סכינים בתיקו ואיים על מאבטח בית המשפט כי ידקור אותו. על הנאשם, בעל עבר לא רלוונטי, הוטלו **5 חודשי מאסר בפועל ו-4 חודשי מאסר על תנאי**.

כא. בת"פ (קריות) 24483-09-09 **מדינת ישראל נ' שרון איפרח** (ניתן ביום 24.12.2009) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בהחזקת סכין ואיומים, בכך שעל רקע סכסוך בין משפחתו למשפחת המתלונן, הצטייד בסכין בעלת להבה של כ-17 ס"מ ורץ לכיוון המתלונן בכוונה לפגוע בו. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל**, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי.

כב. בת"פ (שלום ת"א) 8343/08 **מדינת ישראל נ' אורן איזראילוב** (ניתן ביום 30.11.2009) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בהחזקת סכין ואיומים, בכך שניסה להיכנס למועדון עם סכין. בתגובה לסירוב המאבטח להכניסו למועדון, שלף הנאשם את הסכין ואיים עליו באמצעותה כשהוא בגילופין. על הנאשם, הוטלו **3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות**, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי.

כג. בת"פ (עכו) 13208-08-09 **מדינת ישראל נ' פאדי ריאן** (ניתן ביום 8.11.2009) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בהחזקת סכין ואיומים, בכך שדרש בקבוקי שתייה חריפה באיומים ממוכר בתחנת דלק ולאחר שסולק חזר מצויד בשתי סכינים. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל** ו-8 חודשי מאסר על תנאי. כן הופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים באופן מצטבר חלקית כך שעל הנאשם נגזרו **13 חודשי מאסר בפועל**.

כד. בת"פ (שלום פ"ת) 9052-02-09 **מדינת ישראל נ' רוסטויב** (ניתן ביום 15.2.2010), הורשע הנאשם 1 בביצוע עבירות איומים, החזקת סכין והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. על הנאשם נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל, יחד עם הפעלת מאסר מותנה, **סה"כ 15 חודשים** ומאסרים מותנים.

כה. בת"פ (ראשל"צ) 4126/09 **מדינת ישראל נ' ארסי** (ניתן ביום 3.1.2010), הורשע הנאשם בעבירות של החזקת סכין שלא כדין ואיומים, ונדון ל- **5 חודשי מאסר בפועל**.

כו. בת"פ 8736-11-12 (חדרה) **מדינת ישראל נ' אנבאריה** (ניתן ביום 4.4.2013), הורשע הנאשם בעבירות של החזקת סכין שלא כדין ושתי עבירות איומים, בכך שאיים על המתלונן באופן שהחזיק בידיו סכין "תוכי" וסכין יפנית, ואמר לו: "יא מניאק אני רוצה לזיין אותך, עכשיו אני הורג אותך". נקבע מתחם הענישה בין 8 חודשי מאסר בפועל ל-16 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה למשך 4 חודשים במצטבר, כך שסה"כ הוטלו על הנאשם **12 חודשי מאסר בפועל** ומאסר מותנה.

כז. בת"פ 7692-05-13; ת"פ 27998-04-13 (פ"ת) **מדינת ישראל נ' טורצניסקי** (ניתן ביום 30.9.2013), הורשע הנאשם במסגרת צירוף שני כתבי אישום - בשתי עבירות של החזקת סכין ועבירת איומים. על הנאשם הושתו **8 חודשי מאסר בפועל** ומאסר מותנה.

12. מכל המקובץ, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם, ממידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשים ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע מתחם עונש הולם לאירוע בו בצע הנאשם את עבירות כתב האישום החל מ-4 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה

13. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סעיף 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרא (סעיף 40 לחוק העונשין).

בענייננו, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום, בייחוד לאור מידת אשמו הגבוהה של הנאשם בעבירות בהן הורשע ומבלי שהוצגה בפניי תכנית שיקומית עבור הנאשם או הבעת רצון מצידו להשתלב במסגרת זו, במסגרת התיק שלפניי (ר' סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין).

מנגד, לא שוכנעתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה, משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (ר' סעיפים 140 ו-40 לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים לנאשם בגדרי מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

14. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע בו הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לו במתחם האמור. בגזירת העונש המתאים לנאשם שמלפניי וכמצוות סעיף 40יא לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כגון: גיל, עבר הפלילי, נטילתהאחריות, פגיעת העונש במשפחתו, נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, שיתוף הפעולה עם רשויות החוק ועוד. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקיר שירות המבחן, מטיעוני הצדדים לעונש, מהמרשם הפלילי ומדברי הנאשם לבית המשפט.

בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדוידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.5.2009)).

15. הנאשם יליד 1993 ועל אף גילו הצעיר הספיק לצבור לחובתו הרשעות בעבירות של איומים, נהיגה ברכב ללא רישיון, שימוש בסמים לצריכה עצמית, גניבה (2 מופעים) והסגת גבול פלילית. בגין אלה הושתו על

הנאשם מאסרים מותנים, התחייבות וקנס כספי.

16. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם, ביום 13.1.2013, במסגרתו סקר את קורות חייו של הנאשם ומשפחתו, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. מהתסקיר עולה כי עוד מילדותו נשר הנאשם ממסגרות חינוכיות ואף לא גויס לצבא בשל אי התאמה. הנאשם שיתף את שירות המבחן כי בעבר נהג לצרוך סמים וכיום הוא נהג לצרוך אלכוהול, בעיקר בסופי שבוע, ולפעמים מגיע למצבים של איבוד שליטה, אך בו בעת שלל נזקקות טיפולית בעניין זה. מהתסקיר עולה כי בעבר נעשו ניסיונות לשלב את הנאשם במסגרות טיפוליות, לרבות לשם גמילה מסמים, אך אלה נתקלו בסירוב מצד הנאשם והוא לא התמיד בהליכי הטיפול.

שירות המבחן התרשם מצעיר בעל יכולות קוגניטיביות ומילוליות תקינות, בעל אישיות ילדותית, בלתי בשלה ונגררת, בעל יכולת נמוכה לויסות דחפים, נטייה להגמיש גבולותיו הפנימיים ולפעול בדרכים פורצי גבולות. שירות המבחן התרשם כי לנאשם נטייה לאימפולסיביות ודפוסי התנהגות אלימים, אשר מתעצמים תחת השפעת אלכוהול. כמו כן, ההתרשמות היא שהנאשם בעל עמדות מצמצמות ומטשטשות באשר לדפוסי השימוש בחומרים ממכרים. הנאשם אינו מודע לחומרת מצבו, מתקשה לעמוד בגבולות חיצוניים לרבות התמדה במסגרות ותוכניות טיפוליות. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לדחות סיפוקיו, מתקשה בקבלת החלטות, בהפעלת שיקול דעת מעמיק באשר לתוצאות ולמשמעויות של החלטותיו והוא מתקשה להתנתק באופן מוחלט ולאורך זמן מניהול אורח חיים שולי.

באשר לביצוע העבירות בהן הורשע, נמסר כי הנאשם קיבל אחריות והביע חרטה. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי בינו לבין אותו חבר של המתלוננת התנהלה שיחת טלפון במסגרתה היו חילופי האשמות הדדיות, אלימות מילולית, איומים וקללות והם סיכמו שיפגשו. הנאשם ציין כי לקח מונית כדי להיפגש עם החבר אך שב על עקבותיו משנכח כי במקום קבוצה של אנשים מבוגרים ממנו. לאחר שיחה טלפון נוספת ביניהם וחילופי איומים, כך לדבריו בפני שירות המבחן, בא למפגש עימו כשהוא מצויד בסכין.

בנסיבות אלו, לאור גילו הצעיר של הנאשם והחשש שחשיפת הנאשם לחברה שולית בין כתלי בית הסוהר עשויה להוביל להידרדרות והעמקת מעורבותו הפלילית, המליץ שירות המבחן להימנע מעונש מאסר בפועל בכליאה. עוד צוין כי ככל שיושת על הנאשם מאסר בפועל הרי שזו תהא לתקופה קצרה ככל הניתן, לריצוי במסגרת של עבודות שירות, בשילוב עם עונש מרתיע של מאסר מותנה והעמדתו לצו מבחן למשך שנה.

17. **שיקולים לחומרה:** ביסוד שיקולים אלו, מדיניות הענישה בעבירות איומים והחזקת הסכין עליה מצווים בתי המשפט להילחם בהטלת עונשים מתאימים. עבירות אלה, כל אחת לחוד ובעיקר שילובן זו בזו, הינן עבירות ששומה על בית המשפט למגר בענישה מרתיעה ומשמעותית.

לנאשם עבר פלילי רלוונטי. מעיון בגיליון הרשעותיו עולה כי הנאשם הורשע בבתי המשפט לנוער בירושלים ובבית שאן בגין עבירות של איומים, נהיגת רכב ללא רישיון, החזקת סמים לצריכה עצמית, גניבה והסגת גבול בפלילי. בית המשפט לנוער בבית שאן, אשר הרשיע את הנאשם בעבירת איומים גזר עליו חודש מאסר על תנאי והתחייבות כספית. גזר הדין ניתן ביום 29.4.2012 ולא היה בו כדי להרתיע את הנאשם מלאיים שוב,

בחלוף כ-4 חודשים בלבד, והפעם כנגד שניים באיומים חמורים וקשים שלוו בעבירה של החזקת סכין. בנסיבות אלה, ועל אף גילו הצעיר של הנאשם, נמצא שהאירוע נשוא ההליך דן אינו חד פעמי או חריג מבחינתו ואף עונש מאסר מותנה, שהוטל עליו בעבר והתחייבות כספית ברת הפעלה, התלויים עומדים כנגדו לא הרתיעו אותו ולא מנעו מבעדו מלשוב ולבצע את העבירות בגין הועמד לדין. ואכן, התמונה המצטיירת מתסקיר שירות המבחן היא של אדם אימפולסיבי, הנוטה להגמיש גבולות והוא סיגל לעצמו דפוסי התנהגות אלימים ופורצי גבולות ובד בבד דחה נזקקות טיפולית בבעיית האלכוהול המעצימה את התנהגותו האלימה עד כדי איבוד שליטה.

כמו כן, לא נודע על מאמצים שעשה הנאשם לתיקון תוצאות העבירה, לא נודע על התנצלות או הצעת פיצוי.

חומרת האיום ונסיבות ביצועו באמצעות סכין שלהבה 16 ס"מ, בשילוב עברו של הנאשם מציירים תמונת מסוכנות ומביאים למסקנה ברורה כי לא די בתמרורי האזהרה - בדמות מאסרים מותנים וענישה כלכלית. מידת אשמו של הנאשם והצורך בהרתעתו ובהרתעת עבריינים אחרים כמותו מצריכים ענישה ממשית שיהא בה כדי להמחיש עבורו את הסלידה אותה חשה החברה מכיעור מעשיו והנזק הפוטנציאלי העצום הכרוך בהם, ובתוך כך לשגר מסר מרתיע לבל ישוב לבצע עבירות נוספות בעתיד.

הלכה פסוקה כי למיגור תופעת הסכינאות לא די בנקיטת מדיניות של ענישה מחמירה רק כלפי אלה העושים שימוש אלים בסכין, אלא יש להתחיל להחמיר גם בעונשם של אלה המצטיידים בסכין כאשר הם יוצאים מביתם, גם אם לא עשו לבסוף שימוש אלים בסכין. התופעה של אנשים, צעירים ומבוגרים, חלקם אף חסרי עבר פלילי, המסתובבים ברשות הרבים כשהם נושאים סכינים בכליהם, הפכה לנפוצה במדינתנו. על הרשויות האמונות על שמירת החוק ואכיפתו, ובתי המשפט בראשם, לעשות כל שניתן כדי להפסיק את התופעה של נשיאת סכינים ברשות הרבים. הציבור חייב לראות כי הסטנדרטים הקבועים בחוק ובפסיקת בית המשפט העליון מיושמים על ידי בתי-המשפט בכל עת.

21. **שיקולים לקולא:** כנגד השיקולים לחומרה, עומדים לנאשם גם שיקולים לקולא שיש בהם כדי למתן את העונש בעניינו. במסגרת זו הבאתי בכלל חשבון את נסיבותיו האישיות, גילו הצעיר, מסכת חייו של הנאשם כמפורט בתסקיר שירות המבחן; הודאתו במיוחס לו בכתב האישום שתוקן לקולא ללא צורך בשמיעת ראיות, לקיחת האחריות על מעשיו ומשנמסר לי כי לאחרונה משתתף הנאשם בהליך טיפולי הגם שאין המדובר במסגרת לצורך התמודדות בהתמכרות לסמים או אלכוהול ואינה קשורה לתיק הנדון בפניי.

22. מכל המקובץ, נוכח מדיניות הענישה המתחייבת בעבירות נשוא כתב האישום, נסיבות האירוע החוזר על עצמו ומשמאסר מותנה לא הרתיע את הנאשם, סבורני כי בנסיבות אלה יש הצדקה לנקוט בענישה מוחשית בדרך של מאסר בפועל, על אף שהנאשם נמצא מתאים לבצע עבודות שירות, וזאת כדי לגמול לו על מעשיו האלימים, להמחיש עבור הנאשם את החומרה שבמעשיו החוזרים ונשנים ולהרתיעו מלשוב עליהם פעם נוספת בעתיד.

אטעים כי לא מצאתי לאמץ את המלצות שירות המבחן בעניינו של הנאשם. סבורני כי קיימת דיפרנציאליות ניכרת בין התרשמות שירות המבחן מהנאשם ואורח החיים השולי והאלים אשר סיגל לעצמו לבין ההמלצה להימנע מהטלת עונש משמעותי בעניינו. כידוע, מתפקידו של בית המשפט להעריך ולשקול נסיבות רבות ומגוונות, כגון חומרת העבירה ונפיצותה בציבור, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, הרתעת העברייני ועבריינים בכוח, וכיוצא באלה. כמובן, שיקולים אלו אינם מתחום שיקוליו של קצין המבחן. השופט היושב בדין הוא אשר ישים במאזני שיקוליו, כאחד השיקולים החשובים, גם את המלצתו של קצין המבחן.

23. נוסף על כך, הכלל הוא שמי שנדון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית משפט על הפעלת המאסר על תנאי (סעיף 55(א) לחוק העונשין). בנסיבותיו של הנאשם, לא שוכנעתי כי לא יהא זה צודק להפעיל את המאסר המותנה, בעיקר נוכח סמיכות הזמנים מאז גזירת הדין ועד ששב לאיים ברף אלימות מילולית גבוה ואף פעל לממש איומו באמצעות סכין. לאור עברו הפלילי, התרשמות שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להפנים את הפסול שבהתנהגותו - כל אלה מחייבים הפעלת המאסר המותנה כנגדו. מכאן, ובהתאם לסעיף 56(א) לחוק העונשין, משמצאתי להטיל עונש מאסר בגין העבירות נשוא כתב האישום, לא ניתן להאריך את המאסר המותנה שהוטל על הנאשם.

24. בשולי הדברים אציין כי מתן גזר הדין התעכב לאור בקשות חוזרות ונשנות מטעם הנאשם לדחיית מועד מתן גזר הדין, מעילות שונות, כך שהארכת משך ההליך השיפוטי מונחת לפתחו של הנאשם ואדגיש כי לא היה בכך כדי לגרום להחמרה או הקלה בעונשו.

העונש המתאים לנאשם

25. סוף דבר. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, באיזון ביניהם ובשים לב לפסיקה הנהוגה, סבורני כי מן הראוי להשית על הנאשם עונש כדלקמן:

מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים, בניכוי 23 ימי המעצר אותם ריצה בין המועדים 18.8.2012 ועד 9.9.2012.

לבקשת ב"כ הנאשם, היות והנאשם נמצא בימים אלה במסגרת הליך טיפולי שאינו קשור לתיק הנדון בפניי, אני נעתר לבקשתה ומורה כי תחילת ריצוי עונש המאסר יידחה ליום 13.04.2014 שעה 09:00, שאז על הנאשם להתייצב במזכירות בית המשפט השלום באילת לתחילת ריצוי עונשו.

הפעלת מאסר על תנאי - אני מפעיל בזאת מאסר על תנאי שהוטל על הנאשם ביום 29.4.2012 בתיק 48844-08-11 מבית משפט לנוער בבית שאן, לתקופה של חודש, אשר תרוצה במצטבר לעונש המאסר שגזרתי לעיל.

סך הכל ירצה הנאשם מאסר בפועל למשך 8 חודשים, בניכוי 23 ימי המעצר.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירת החזקת סכין.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירת איומים

הפעלת התחייבות - אני מפעיל בזאת ההתחייבות בסך ₪1,500, שהוטלה על הנאשם ביום 29.4.2012 בתיק 48844-08-11 מבית משפט לנוער בבית שאן. סכום ההתחייבות ישולם עד לתאריך 1.3.2014. לא ישולם סכום ההתחייבות - יאסר הנאשם ל- 25 ימים.

התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסך ₪7,000, אשר יהיה עליו לשלם באם בתוך שלוש שנים מהיום יעבור על עבירות בהן הורשע. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות כאמור בתוך 7 ימים, יאסר בגין כך למשך 60 ימים.

לאור הענישה המוחשית שהוטלה והפעלת ההתחייבות, מצאתי להימנע מהטלת ענישה כספית נוספת בדמות פיצוי ו/או קנס.

מוצגים - מורה על השמדת הסכין. באשר ליתר המוצגים ניתן בזאת צו כללי לפי שיקול דעת המאשימה.

26. המזכירות תשלח העתק של גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' שבט תשע"ד, 08 ינואר 2014, במעמד הצדדים.